

De CoronaCheck-app kan tot grotere misstanden leiden dan het kinderopvangtoeslagenschandaal. Daarom dient de overheid de Corona-Checkapp direct af te schaffen, betoogt Maarten Vroegindeweyj

Sinds enkele weken is de CoronaCheck-app(of qr-code) verplicht om toegang te krijgen tot een aantal gelegenheden in Nederland. De invoering van deze app een zeer gevaarlijke ontwikkeling als we dit bekijken vanuit de staat van dienst van de Rijksoverheid afgelopen decennia.

Bij de kindertoeslagenaffaire ging er veel mis. Er zijn uitvoeringsinstanties die buitenwettelijk werkten en grote problemen creëerden voor burgers en bedrijven. We zagen (en zien!) veel hoeveelheden managers en consultants bij de overheid die geen probleemoplossend vermogen hebben. Rijksambtenaren van de belastingdienst zetten personen op zwarte lijsten onder andere op basis van big-data analyses zonder dat daarvoor een wettelijke grondslag bestond. In veel gevallen ging het ook nog eens over profileringen op basis van etniciteit.

Zelfs controlerende en betrokken instanties kunnen blijkbaar falen. Dan hebben we het over de regering, de Tweede Kamer, de ombudsman, en de commissie-Donner die toeslagenaffaire onderzocht. Ook de rechterlijke macht liet steken vallen. Ongebruikelijk en zeer bijzonder dat de rechters dat erkenden.

En de kindertoeslagenaffaire is nog lang niet opgelost. De beloftes van het kabinet, gedaan na de presentatie van het rapport eind vorig jaar en in debatten die daarna volgden zijn nog niet waargemaakt. Voormalig CDA-Kamerlid Pieter Omtzigt somde er tijdens de algemene beschouwingen zeven op.

Om nog een zaak te noemen: Uit onderzoek van journalist Pieter Klein blijkt dat het recente onderzoeksrapport van PwC aangepast is. De meest pijnlijke conclusies zijn verwijderd. Topambtenaren blijken onder ede gelogen te hebben.

Helaas is deze incompetentie binnen de rijksoverheid geen incident. Zie hiervoor de dossiers van onder meer de afhandeling van schadegevallen na de aardbevingen in Groningen. Ook lukt de overheid het maar niet om het tekort aan nieuwe woningen geregeld te krijgen. Om over de aanpak van de stikstof-uitstoot maar te zwijgen.

Momenteel is de overheid opnieuw bezig met een megalomaan project, namelijk de verdere invoering van de CoronaCheck-app. Wat als de problemen op de genoemde onderdelen zich gaan vertalen naar deze app? Hebben wij er als burgers via onze volksvertegenwoordigers wel grip op? De vrees is niet ongegrond dat de overheid door verdere invoering en bredere toepassing van deze app de grip op de samenleving vergroot met alle gevolgen van dien. Niet-gevaccineerden en degenen die weigeren de Coronacheck-app te installeren worden dan de dupe.

In landen om ons heen zien we namelijk dat de app inmiddels een bredere toepassing kent. In Italië mag je vanaf 15 oktober niet naar de werk zonder app. In Slovenië kun je geen boodschappen doen en geen brandstof tanken zonder de app. In Canada moet je als ambtenaar verplicht gevaccineerd zijn vanaf eind oktober anders word je op non-actief

gezet zonder salaris. Tevens is aangekondigd dat je vanaf eind november niet met het openbaar kan reizen.

Het is niet ondenkbaar dat dit soort maatregelen ook in Nederland ingevoerd gaan worden de komende maanden. De 1,5 meter is losgelaten en de herfst komt eraan. De besmettingscijfers lopen ondertussen sterk op. Dat kan reden zijn voor uitbreiding van de mogelijkheden van deze app. Bij de Rijksoverheid zoeken ze al een manager voor verder uitbreiding van de toepassingen van de app. De ambtenaren zijn er blijkbaar al mee bezig. De afgetreden staatssecretaris van Economische Zaken, Mona Keijzer, hintte daarop in haar afscheidsbrief. Minister De Jonge van Volksgezondheid liet onlangs weten dat de app nog wel enige tijd in gebruik blijft.

De maatregelen in Canada en Italië zijn voorbeelden van vaccinatiedwang. Op zich is dat is niet nieuw in de geschiedenis. In 1872 schreef de Wet op de Besmettelijke ziekten voor dat onderwijzers en leerlingen zonder pokkenbriefje (met bewijs van vaccinatie) geen toegang tot school hebben.

Wat wel nieuw is dat verschillende landen de mate waarin je aan het maatschappelijk verkeer kan deelnemen afhankelijk gemaakt is van een app van de overheid. De overheid krijgt daarmee een oceaan aan gestructureerde data tot haar beschikking over haar burgers. En een machtsmiddel. De vraag is ook of de app ooit afgeschaft zal worden. Het komt niet zelden voor dat tijdelijke overheidsmaatregelen blijvend zijn. Er zijn natuurlijk tal van innovatieve uitbreidingsmogelijkheden denkbaar.

Stel dat dezelfde groep rijksambtenaren van het toeslagenschandaal de beschikking krijgen over deze data? Wat als ze iemand met een druk op de knop kunnen afsluiten van een deel van het maatschappelijk verkeer? Is het wenselijk dat de rijksoverheid deze grote hoeveelheid informatie en dus macht krijgt? En hoe soepel gaat dit lopen gezien de dramatische staat van dienst van de overheid op het gebied van ICT?

De stelling is: Schaf de CoronaCheck-app direct af!

Maarten Vroegindewey is een bezorgde ondernemer uit Dordrecht.